

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 300 Lei. — Șase luni 150 Lei. — Trei luni 80 Lei. — Pentru strălăutate un an 600 Lei. — Pentru America 4 Dolari. — Ziarul apare Marți și Vineri

Prețul inserțiunilor: un șir pe 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit. Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Nr. 4075 Pres

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și mitropolit al românilor ortodocși din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș.

Iubiților cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Isus Hristos.

„Iară nu pentru aceea numai mă rog, ci și pentru celos vor crede prin cuvântul lor întru mine. Ca toți să fie una, precum Tu Părinte întru mine și eu întru Tine, ca și ei întru noi una să fie”. Ev. Ioan 17, 21.

Trecând — iubiții mei fii sufletești — împreună cu Mântuitorul pe drumul sfințelor patimi și prin Vinerea mare, am ajuns din nou la praznicul cel luminat al Învierii Domnului nostru Isus Hristos. Acesta e praznicul biruinței și al bucuriei pentru tot sufletul creștin. Precum soarele, cu razele de lumină și de căldură ce le trimite din înălțimea lui trezește firea întreagă la o nouă viață, așa și solia învierii, care s'a desprins dela groapa goală și a fost purtată de îngeri, de femeile mironosițe și de glasul apostolilor, a umplut dela o margine la alta, lumea întreagă, de razele bucuriei și fericirii din care a răsădit o nouă naștere și o nouă viață.

Hristos a nviat! — aceasta înseamnă că Cel ce s'a născut în ieslea din Vifleem din preacurata Fecioară, n'a fost numai om, ci a fost și «Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat», prin urmare nu om, ci Dumnezeu însuși, prin sângele vărsat de unul născut Fiul său pe cruce, ne-a răscumpărat din păcate și ne-a împăcat cu Părintele nostru cel ceresc.

Hristos a nviat! — aceasta înseamnă că tot ceea ce a ieșit din gura Domnului, toate învățăturile Lui cari ni le-a lăsat pentru luminarea noastră, toate poruncile și poveștile Lui care ni le-a dat spre îndrumarea pașilor noștri, toate sfințele Lui taine pe care le-a orânduit spre sfințirea noastră, biserica Lui care ca pe o corabie a lui Noe a așezat-o spre mântuirea noastră, cu un cuvânt: toată legea cea sfântă și drept măritoare pe care o mărturisim noi e dela Dumnezeu și de Dumnezeu însuși adusă în lume.

Hristos a nviat! — aceasta înseamnă că lumea aceasta, așa pe cum o vrea Dumnezeu, nu are să fie o lume a morții și a întunecului, ci o lume a vieții și a luminii.

Hristos a nviat! — aceasta înseamnă că dincolo de învălișul acestei lumi pă-mântești și trecătoare, stă vecinicia și viața cea fără de hotare și fără de sfârșit, în legătură cu Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Isus Hristos.

Hristos a nviat! — aceasta înseamnă că și tu suflete omenesc ești chemat spre această viață netrecătoare, a cărei ființă adevărată, ca printr-o rază cerească a făcut-o să strălucească în lume și înaintea ochilor oamenilor, mărita înviere din morți a Domnului nostru Isus Hristos.

Hristos a nviat! — aceasta înseamnă că ori cât de mult te-ai izbi nedreptatea și răutatea și păcatul, toți în cele din urmă nu ele, ci adevărul și dreptatea și virtutea și bunătatea vor ieși biruitoare.

O, iubiților mei, dar mintea omenescă nu este în stare să cuprindă, nici vorba omenescă nu este în măsură să spună pe de-a ntregul, ce înseamnă pentru lume și pentru oameni slăvita înviere a Domnului nostru Isus Hristos. Că de-ici zicem razim al credinții și anghiră a nădejzii și solie a iubirii și aducătoare a vieții și răspânditoare a luminii și temelie a sufletului — toate acestea adevărate sunt, toți ele nu sunt deajuns ca să tălmăcească toată puterea, toată sfințenia și toată dumnezeiasca mărire care s'a arătat în strălucita înviere a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos din morți. Numai credința și viața cea din credință cu care am făcut să învieze Hristos în sufletele noastre, ne pot face să simțim măririle Învierii.

Și precum apostolii cei fricoși și cari în timpul patimilor s'au împrăștiat în toate părțile, după înviere au prins din nou curaj, s'au adunat și și-au strâns rândurile, așa și noi, întemeiați pe credința în luminata înviere a Domnului, în această zi de praznic ne-am adunat în bisericele noastre ca să ne închinăm Celui ce cu moartea pe moarte călcând, cu un mire a ieșit din mormânt, și în frățescă dragoste să ne arătăm una în credință și în toate năzuințele noastre. Astfel se împlinește între noi cuvântul Domnului, spus înaintea patimilor sale, că: «Nu pentru aceasta numai mă rog, ci și pentru cei ce vor crede prin cuvântul lor întru mine. Ca toți să fie una, precum Tu Părinte întru mine și eu întru Tine, ca și ei întru noi una să fie».

Vreau să știți și să simțiți și Voi, iubiților mei, bucuria pe care o am eu, că, precum ne-a ajutat bunul Dumnezeu să ajungem într-o singură Țară românească toți fiii neamului nostru, așa ne-am strâns rândurile într-o singură biserică ortodoxă toți românii dreptmăritori din

cuprinsul țării noastre. Sfântul Sinod din București, din care facem parte toți vladicii bisericii, apoi Congresul nostru național-bisericesc al mitropoliei noastre ardeleni, ținut aici la reședința Noastră din Sibiu, și în urmă Sfântul cel mare al țării noastre, au adus legea cea mare prin care am făcut una biserica noastră cu bisericele fraților noștri din vechiul regat, cu a celor din Basarabia și din Bucovina. Noi una am fost de altfel în toată vremea și până acum, căci aceeași ni-a fost credința, la fel am avut sfințele taine și sfințele slujbe și într-același gând ne-am rugat cu toții, chiar și atunci când ne despărțeau nedreptele granițe politice pe cari le-au tras vrăjmașii între noi. Dar aveam unele rânduieli deosebite în îndrumarea lucrurilor din biserică. Aceste rânduieli am socotit că nu e bine să le ținem ca o deosebire între noi și astfel prin sfatul frățesc al tuturor am găsit potrivire la fel pentru rânduielile din întreaga biserică strămoșească a neamului românesc. Potrivirea aceasta am făcut-o pe temeiul Statutului nostru organic, adecă a legii bisericești pe care ni-a lăsat-o marele și înțeleptul mitropolit Andrei Șaguna, care a stat pe scaunul mitropolitan pe vremuri aici la Sibiu. Cuvine-se deci, ca să ne aducem aminte și cu această ocaziune de numele acestui vrednic și neuitat Păstor al bisericii noastre, și cu recunoștință să ne gândim la viața și truda lui, care acum s'a făcut binefăcătoare pentru toată biserica dreptmăritoare română.

Prin întocmirea la fel a tuturor rânduielilor din sfânta noastră biserică, vom face ca legătura frățescă dintre toți fiii neamului nostru să fie și mai strânsă, iar dragostea lor către biserică și țară să fie și mai caldă și lucrătoare de fapte bune.

Această veste bună despre unificarea bisericii noastre cu biserica fraților noștri din toată țara Vi-o trimit, iubiților mei, ca bucuria Voastră de praznicul Învierii Domnului să fie cu atât mai mare. Cu toții să Vă înălțați sufletele către Hristos Mântuitorul și toată viața Voastră Lui să i-o dați.

Din toată purtarea și viața Voastră, din toate vorbele și faptele Voastre să se vadaască credința în Hristos Domnul și în slăvita lui înviere din morți. Căci a fi una cu Hristos și prin Hristos cu Dumnezeu Tatăl, acesta este semnul adevăratului și drept măritorului creștin.

Nu uitați a sări într'ajutorul fraților Voștri celor lipsiți, celor în suferințe și în necazuri; nu uitați de orfanii cei fără părinți, de văduve și invalizii rămași pe urma războiului. Pe toți îi întâmpinați cu dra-

gostea Voastră, căci așa veți prăznuți mai creștinește aceste sfinte sărbători.

Cu acest îndemn părintesc, împărtaşindu-Vă binecuvântarea Noastră arhierescă, ca aceste sfinte sărbători ale Invierii Domnului să le petreceți în pace și cu bucurie și să Vă învredniciți a le ajunge încă întru mulți ani, am rămas

Sibiu, la sărbătorile Invierii Domnului din anul 1925.

al Vostru al tuturor de tot binele voitor:

(s) **Dr. Nicolae Bălan,**
arhiepiscop și mitropolit.

Facultate teologică ortodoxă în Paris. Localul de școală al Germanilor în Paris a fost confiscat de Republica franceză. S'a pus în vânzare și a fost cumpărat de Englezi, cari l-au dăruit Bisericii ort. rusești. Mitropolitul Eulogiu a primit să fie decan la facultatea teologică ort. care se va deschide la toamnă. Teologii ruși se concentrează la Paris, vor fi chemați și profesori greci.

Arhiepiscopul englez pentru ortodocși. Șeful Anglicanilor a dat o pastorală pentru sfântămăna patimilor, în care atrăgea atenția fililor săi că patima Domnului a reînviat în soarta creștinilor ortodocși, persecutați în Rusia și în Turcia. Suferința se micșorează când intervine rugăciunea credincioșilor. Ceile sunt scutiți de suferință să-și concentreze dovada milii creștinești pentru a învedera dragostea către Dumnezeu, pentru ortodocșii în suferință.

Episcop creștin predica în Sinagogă. În St. Louis în America a murit faimosul rabin al unei sinagogi. Până la venirea unui nou rabin, Comitetul Parohiei evreiești a apelat la Preoții creștini din localitate să predice în Sinagogă. Cel dintâi a fost Episcopul anglican, după care a urmat o serie de predicatori de diferite confesiuni creștine.

Episcopul anglican a interpretat adevărurile eterne din Profeți. Și a scos la iveală că în decursul războiului, soldatului evreu la agonie îi venia preotul creștin să-i rostească ultima binecuvântare. Și cei fără de religie simțeau mângâierea Bisericii în clipele supreme ale măiestrității morții.

Deosebiriile sunt de aici dintre noi oamenii, înaintea lui Dumnezeu nu există alegere. Slujitorii religiei trebuie să se simtă cu adevărat slujitorii lui Dumnezeu, prin dragoste și prin adevăr.

Diferențele religioase sunt păgubitoare; indiferența religioasă e fatală.

Neocreștinismul din America nu e lipsit de note simpatice.

Constituția bisericească

Ceie cred în puterea miraculoasă a legilor, pot să jubileze. Ceie consideră că pe lângă legi noul, oricât de bune, se mai cere să avem și oamenii noi — aceia sânt în așteptare.

În seria noilor orânduiri ale țării, a fost salutăta cu legitimă însuflețire «legea bisericească» pentru organizarea unitară a Bisericii dominante.

Pentru Biserica Ardealului, legea rezistenței religioase se preface în legea afirmării religioase. Ea rămâne aceeași spre a fi în continuitate cu trecutul. «Dintre toate nenorocirile, ce pot veni asupra unui popor, — zice un bărbat de stat englez — cea mai fatală este oprirea bruscă a trecutului». Pentru alte provincii ale țării, introducerea constituției noi și pecellulrea celor din trecut, înseamnă reculegere și renaștere.

Nu e om atât de orb, să nu vadă, că Biserica se precipita pe povârniși și suferia de multe rele și dinclo, și dincloze de Carpați. Un suflet de deștrăbălare bătutuia amar. Simțul de disciplină se afirma prin absența îngrijitoare. O disciplină într'un sens larg, căci poruncile nu rămăneau nesecutate. Însă totul se făcea ori de silă, ori pentru un interes.

A lăvărata supunere din imboldul conștiinței nu mai era virtute, ci slăbiciune. Iară fără de o disciplină internă, Biserica își pierde influința.

O regenerare nu poate interveni nici prin legi, nici pe cale administrativă, ci creând un nou spirit.

Iar spirit nou este dator să aducă Episcopatul. Ca ocazia discutării legii în corpurile legiuitoare și în ziaristică, s'a accentuat ostentativ dreptul de participare în afacerile bisericești al Mirenților și organizația autonomă a parohiei. Însă Biserica noastră nu se poate compara cu congregațiile protestante, în direcția laicizării ei.

Un venerabil fruntaș al clerului ardelean, răposatul arhieru Dr. Ilarion Pușcaru a făcut, către sfârșitul vieții sale, bilanțul laicizării instituțiilor noastre bisericești. Acest curent era inexistent sub Șa-

guna, care pregătia mirenii o mentalitate bisericească, religioasă.

Stavilă în calea laicizării sânt Episcopii, cari nu pot urma într-o linie individualistă, cu devieri dela tradițiile fixate în istoria Bisericii ortodoxe și cari totuși nu se conștopesc în sistemul birocratic al Romei.

Autoritatea episcopală se întemeiază pe dogme, ce nu îngăduie interpretare potrivită cu lozincile trecătoare ale vremii.

Noi, clerul și mirenii nu ne cugetăm să ignorăm și să zădărniciim acele înalte drepturi ierarhice, cu care i-a înzestrat Mîntuitorul pe Sfinții Episcopi. Prin disciplina și ascultarea noastră, ambiția noastră e să le stăm într'ajutor, dându-le tot sprijinul ca să-și poată îndeplini misiunea lor. Când Sfinții Ierarhi se bucură de prestigiul înaltei lor situații, Clerul și Mirenii nu se pot plânge de înjosire.

Autoritatea Episcopilor nu e despotică și e proprietate comună a Episcopului, a Clerului și a Mirenților, în adunări bisericești.

Aciunea împreună și colaborarea armonică a acestor trei factori crează atmosfera perfectă înțelegerii comune. Când Episcopul vine în contact cu Clerul subaltern, dispar orice frecări, orice suspiciuni. Intimitatea lor și contactul personal este secretul oricărei munci în tovărășie.

Un conducător, cu calități superioare este un centru de lumină, al cărui exemplu și influință se strecoară până la mari depărțări. Insuficiențele omenești nu devin conștiente în individ, până ce nu vin în contact cu personalitățile alese.

Sporirea Scaunelor episcopale are avantajul de a da posibilitatea episcopilor să-și cunoască țarma, iar aceasta să se încredințeze că are un destoinic îndrumător. Sinoadele bisericești reglementează acest contact și delimitează țarina de colaborare.

După concepția genuină a Bisericii, Episcopul este capetenia societății organizate în mod constituțional.

Rostul său ca atare e să reprezinte părerea generală a diecezel sale. În deciziile sale nu se poate desface de părerea Clerului și a Turmei sale. Opinia lor e elementul constitutiv al hotărârii sale. Veștita frază a sfântului Ciprian din Unitatea Bisericii, spune: «De când am devenit

FOIȘOARA

Învierea

Din mistice adăncuri se urcă seva 'n trunchiuri,
Ne jarmecă privirea viața în mănunchiuri...
Din ficore creangă făgănește 'ntinerirea,
Surdă bobocii 'n soare cântându-și nemurirea.
O clipă și smăraldul de frunze investimântă
În mil de forme glia, ce pare că s'avântă
Spre alte lumi în chaos, scaldate în lumină,
Căci fiecare mugur înflorat se 'nchină...
Plătesc în aer înnuri și se topeșc în soare,
Cât vezi cu ochiul, totul, e vis și sărbătoare...
Și dintr'odată se 'nalță trecutul din sterin...
E noapte 'n fața noastră și viscol și țărâni,
Pornește un cutremur grozav, slănit de vânt,
Și-o poartă se răsturnă alături de-un mormânt...
Cu scântei de fulger, un tinger blând de pază,
În haină ca răpădă, pe poartă se așează...
Hristos a 'nviat! Și vesteia divină, minunată,
— O pasăre mălăstră — pe orizont s'arată
Și zboară 'n lumea largă pe-aripa primăverii...
În cloacă de aer solia Invierii...
«Hristos a 'nviat», răsună pădurea seculară
Și codru-și pregătește gigantica fanfara,
Ecoul se 'ntinde spre văi și munții surzi,
Și flutură solia pe sulele de guri...
Dar eadă, din unghere murdare se ridică,
În carne și în oase, fantome ca să zică:
«E totul o minciună și amăgire oarbă!»

Și răd ca niște demoni, cu degetele 'n barba.

Ștafiți neștiutoare, năcluci supuse humil,

Ce lege stăpânește eternul mers al lumii!?

Și stabiliți-ați oare, voi ce cărtăți într'una,

Din legile vieții, din tainele ei vre-una?

Minunile sânt fapte, ce na le văd doar orbi,

Cari se hrănesc din holturi și croncănesc ca corbii!

E pavă asvârlită în umbra-acestui astru,

Înălță-te din humă spre cerul cel albastru,

Pe aripi dlatane de te ridică în spații,

Te va surprinde spuxa și vieții și de građații

Altăce existente! Privește 'n jurul lor!

Cum crezi în creatură și nu în Creator?!

De lacrimi și de ură ni-e ochiul stins, opac;

Izvorul vieții noastre e tulbur și sărac,

Și orbăcăm într'una în bolta-acestei vieți,

Înflorați deapănuri de teneri și tristeți...

Vedeai-vei ta vre-odată a soarelui lumină,

Când bălăcești — un vierme — în umbră și în tină?

Hristos a 'nviat! Invieria e sărbătoreala vieții

Eterne și curate, ca rouă dimineții,

Invieria e o punte de aur a veșniciei,

Prin care vei renaște în templul Armoniei...

Ți-e inima 'nsetată de dragostea supremă

Și vrei să porți în suflet eterna diademă,

Eterică și mândră și caldă a iubirii,

Iubește... și intra-vei în crugul nemuririi...

Iubirea ce făgănește din tainia durerii

În suflet îți sădește sămânța Invierii...

Iubirea-i răbdătoare și radiază viață,

Vopala ei 'n țepete mormanele de gheață,

Ce ca zăgăzuri sumbre îl stau încă 'mpotriva

Și 'ncearcă să-l lăzească puterea-i milostivă...

Iubirea e jocarul de forțe, e o armă,

Și ție să înfrână și nici-odă nu stărnă;

Ea e neprihănită și nu cunoaște ceartă,

E forță creatoare, te 'nalță și te vâră!

Iubirea e Viața! Iubirea e Ideea!

Iubirea e Cuvântul suprem și de aceea,

Salășniată 'n tine, ca un talaz, Iubirea

E Dumnezeu însuși, e însași Nemurirea!

.....

În pieptul nostru este un crâncen câmp de luptă,

Din care-atația demoni cu jurle se 'ntrăpă;

Ucideți-i! Și zilnic voi trebui să mori...

Și falnie străluc-vei ca soarele 'ntre flori!

Când ochiul plin de lacrimi se 'ndreaptă către Domnul

Și noaptea 'n rugă amerie te poșidește somnul,

Când zorii vor deschide ferestrele albastre...

Un suflet nou sbură-va în tainile voastre!

Și-atunci va curge viața pe-al veșniciei vad,

Pe ruguri nevăzute va ard'ntregul iad...

Hristos a 'nviat! Te cheamă noianul sfânt de unde,

De raze și de viață eternă, ce-ți pătrunde

Întreaga ta ființă, de vrei să fii cucernic,

Solțelând scăparea din brațul cel nemernic

Al patimii terestre, ce te apasă greu,

Pierzându-te în noaptea urgențialului hău...

Ia-ți crucea ta și urcă-ți calvarul fără pregăt!

Pe-a inimilor harpă se plimbă sfântul deget

Al Domnului, când sțeta iubirii va e mare,

Când dorați voastră-l cheamă, prin rugă, fără'ncetare.

.....

Ne însoțește, Sfinte, în drumul spre Emans,

Să regăsim în Tine o clipă de repaus.

Fixați între nădejde și teamă deopotrivă,

Episcop, m'am hotărât să nu fac nimic de capul meu, fără avizul vostru — al preoților și al Diaconilor — și fără de asentimentul poporului».

Cele ce a spus nemuritorul Șaguna la aducerea Statutului organic sunt în continuitatea mentalității sfântului Ciprian. Și declarația Episcopului ardelean, prin rostul I. P. S. mitropolit Nicolae de la Congres, e de același înțeles.

Experiența de 75 ani a constituționalismului ardelean a dovedit că prestigiul lerarilor a crescut, când îl încunjură Clerul și Mirenii, iar rostul acestora nu poate fi micșorat de prezența lerarilor.

Serviciile Clerului și ale Mirenilor și inițiativele lor aduc aminte Bisericii de multe și variate et responsabilități. Deși participarea multă și o stângene pentru pionierii progresului, cetele ideologiilor nu trăsesc izolați de lume și de realitatea vieții.

Biserica din Ardeal e fericită că organizația sa se lărgeste între hotarele Țării. Și chiamă la viață elementul mirean, care asistă la o înviere spirituală, în care lumea nu mai crede. Răscolind adăncurile sufletului, trezește energii, cari odinioară formau gloria clitorilor sfințelor mănăstiri și lăcașuri, semănate pe toată întinderea Țării. Constituția Bisericii e resurrecția Clerului și a Mirenilor. Episcopatul e chemat să lărgască câmpul viziunii cerești peste domeniul vast al sufletelor mirenești și preoțești, și să fie regulatorul ritmului vieții religioase de obște.

Tr. Scorobet

asesor consistorial.

Înviați și voi, apostoli ai Învierii!...

Se sbate în svârcoliri cumplite sufletul omenesc în clestele neîndurat al păcatului — și curge și se risipește în deșert vîlga vieții lui — căci teascu, în care e strivită ființa omului, nu cunoaște nici o cruțare.

Din puterile omenesci care se macină și curg în linul vascului, se hrănește valul de urăciune care inecă ogorul vieții.

În podgoriile păcatului, sînt mulți culegători și osteneala lor nu e fără belșug de rod. Pe miriște pârjolită și pustii de secerători lacrimi merge desnădăjduit azi

păstorul creștin să adune spice risipite și uitate — scîpate din snopii culegătorilor pădralnici — ca să le facă dar smerit de virtuți lui Dumnezeu de pe lanurile țării lui.

Receși mult nu este. Ce să seceri, când n'ai semănat nimic? Arătura nu s'a făcut. Plugurile sufletului lipsesc. Grăntul de adevăr sfoiește uitat în oala de pămînt a nepăsării. Țarina bătută de vânturi, țarină arsă de soare, țarină pustie și moartă e țarina vieții neamului meu.

Voi, frați ai mei, amorțiți de decepții fără număr — stânjeniți în nădejile voastre curate de desmințirile brutale ale vieții, și gârboviți de durerea neîmplinirii idealurilor voastre scumpe — treziți-vă, deshideți ochii — scuturați povara decepțiilor, durerilor și desmințirilor brutale de care vă impresoră veacul netrebnic, ca într'un cerc de tortură. — «Hristos a înviat!» Propovăduitorii învierii nu trebuie să se întristeze, nici să plângă.

Lacrimile sînt pentru cei ce nu au nici o nădejde.

Dar voi trebuie să înviați la o viață nouă — să faceți înșiși-vă experiența învierii — ca s'o puteți propovădui cu folos altora.

Și în ziua aceasta a învierii voastre sufletești, brazdă proaspătă se va răsfața sub cerul țării noastre, cu arătura adărcă — până'n inima neamului nostru — grăul Evangheliei va stura în adieci de mister, să zămislească în ogor viață nouă, viață plină, viață fără înfrîngerii și poticniri — și secerătorii generației moștenitoare vă vor binecuvînta osteneala voastră de semănători grijelnici.

Dar numai înviați și voi, apostoli ai Învierii — înviați voi ca să poată învia și neamul nostru bun în ziua învierii Domnului...

Dr. Gr. Cr.

Moartea patriarhului Moscovei. Patriarhul Tihon a murit de angină pectorală într'un spital din Moscova, urde era în tratament. Bisericele au anunțat moartea sa prin 12 lovituri de clopot. Încredințarea patriarhului, care a avut să sufere aiud de mult dela regimul sovietic, s'a făcut Duminică în Moscova.

Dumnezeu să-l odihnească!

Mai tare crucea...

De Iosif Gorun.

Unchiul Axinte știe să povestească multe. El a apucat acolo, în colțul de țară năpădit și strătmorat de înverșunarea străină, vremurile rele, a căror prelungire astăzi abia dacă și mai schimbă forma, dar își păstrază temelul. În orașelul izolat, este și acum o «casină» românească, unde se adună «Inteligența», ca să citească gazetele și să mai stea de vorbă despre necazurile grămădite și nesfârșite.

Și astfel, răsfoind acum «novelele» dela Budapesta, bătrânul dădea din cap și zămbia cu amărăciune. Nu era una, în care să nu se facă parte și scrâșnirii împotriva «valahului», al cărui singur nume parea a roscoll o otrăvă de ură nestinsă, pururea hrănită și izbucnind în spumegări de turbare.

Pase gazetele la o parte unchiul Axinte, și se uită împrejur. Erau toți mai tineri acolo.

— Mai copii, zise, — ați citit și voi toate astea, și le citiți pe toată ziua? Ascultați să vă spun eu ce mi deșteaptă mie în minte turbăciunea aceasta, — o întâmplare de demult, care poate să se mai potrivească. Fiindcă și lucrurile mici se aseamănă cu cele mari, când merg pe aceeași dără, și apoi cine știe dacă uneori câte-o

Înviere

(=) Se îmbracă pomii și câmpiile în haună de floare și verdeț, de muguri și miresme.

E marea serbătoare a Învierii și a bucuriei, când Mântuitorul s'a înălțat spre tronul dumnezeirii...

Din moarte a răsărit înviere...

Și Domnul când a înviat, pămîntul s'a cutremurat, păzitorii au înfămurit, glas de inger a răsărit și profetia din scripturi s'a împlinit...

Viața iese biruitoare în lupta cu moartea. Ideea dreptății pentru cei umiliți și slabi, și a dragostei creștin-ști pentru toți, se proclamă de Celce a suferit și s'a jertfit în semnul dreptății și al adevărului.

Neamurile pămîntului încep, după acest, să se întoarcă la credința propovăduită de Isus Hristos, — ear crucificatorii se împrăștie în largul celor patru vânturi, ca oamenii osândiți să fie pribegi lipsiți de țară.

Nici iudaismul, strâmt și sectar, nici păgânismul, cu desăvârșire materialist, nu mai are forța d'a rezistă creștinismului: întemeetor de lume nouă, de egalitate și de iubire între oameni: singurele temelii puternice ale societății omenesci.

D'acces, biserica zice credincioșilor săi: Iubiți, și nu urăți. Iertați și nu vă răsunăți...

Glasul b'ând al lui Isus pe cruce poruncește să făptuim astfel. Căci, sieși își face rău celce se răsună păgânești și nu earfă; pe sine se pedepsește și pe sine se înșală celce nesocotește iubirea creștinească b'ruitoare.

În ziua Învierii, mai mult ca altă dată, să ne oprim cu sfilă în fața Fiului din Nazaret, și să sărbătorim pe Celce s'a jertfit cu moarte crâncenă, ca să rescumpe păcatele lumii acesteia... Cum să-L serbăm? Cum să ne apropiem de Domnul?

Ne apropiem de Hristos, când ne lăpădam de patimile urate, când ne înfrînam dorul de câștig ușor, și ne stărpim lăcomia d'a ne ridică sus de tot fără muncă și trudă, și când știm să preamărim numai jertfele adevărate...

Sănt Paștile!

pilda din viața măruntă nu îți deschide ochii asupra celor ce în tainele lui viitorul ne ascunde tuturoara.

«Aveam noi mai de mult aicea un solgă-birău tare rău, de pară-l aud vorba și glasul, când citește spurelele acestea din novelele de astăzi. Tot așa era de îndărit și l' țeseau ochii din cap numai cât ce era vorba de «valah». Parcă era trimis înadins să ne mănă și să ne prăpădească de pe fața pămîntului.

«Era mie, gros, cu un foale cât toate zilele și cu slăbina dela ceafă de trei degete. Străns așa în hainele lui șnurite, parcă sta în toată clova să le spargă, mai ales când pofala năcăjit din plpa lungă, cum sbucnea răstît și furios, — că astfel nu l-am opucat niciodată. Era grozva norodului, și mă tem că poate nici în vls nu făcea altceva, decât să se frământe și să sudale.

«Apoi așa a trecut odată pe drum, că era strânc și cu o'hil mereu după blestemoșii de valah, să l' privegheze nu cumva pun ceva la cale, ca pe vremile lui Horia și ale lui Iancu. Pe când se potrivea tocmai bietul Adămuș, omul cel mai pașnic, fără nici un gând rău asupra nimănui, văzându-l de blata holdă și de mal multa sdrăcie.

«O fi fost căldura soarelui, ori o fi avut omul v'r'un gând, — și a scos palăria, și-a șters

Rămăi la noi, Isuse, și vorba-ți milostivă
Arunc-o, drept sămăntă, în sufletele noastre,
Ca să intrăm în sfera tărilor albastre;
Durerea îndoelii, o, vino de ni-o curmă,
Să se 'mplinească slova «va fi un grai și-o turmă»;
O turmă sântem doară, copii tăi, ai țării,
Dar graiul ne lipsește, cel sacru al iubirii!
Slăvit monarh al vieții, rămăi, rămăi cu noi,
Adună-ți toți drumetșii, eci mai trăsesc noi,
Ce merg cu pas sftelnic, încrezători în Tine
Și sângerează 'n calea doririlor spre bine.
O, beți, copii, lumina din amfotele sale,
Porfumul nemuririi vă va zîmbi în cale!
Se 'ntinde 'n fața voastră căderea cea divină...
Pașiți pe urma dărit eterne de lumină!
Hristos a 'nviat!
O lege i suverană! E singură iubirea!
Aici surăde Moartea și colo Nemurirea!

Ioan Al. Bran-Lemey.

Liturgia pentru cor mixt, pe extensiune de 11 coile 8 mare, legată frumos. Preț 60 lei trimisă recomandată la adresa cumpărătorului. Cuprinde pe lângă cântările liturgiei sf. Ioan gură de aur imroasele și troparele celor 4 praznice mari, fericirile, când servește arhierul, trei Heruvici, concerte (pricezne) etc. — Se poate comanda prin trimiterile înainte a prețului ori contra ramburs la Timotei Popovici, profesor, str. Regina Maria 7.

De același autor: Liturgia pentru 3 voci egale. Ed. III. Legată 20 Lei.

O'ăsuiesc lîmbile de clopot, toaca bate în liniștea nopții, cântecele bisericești străbat văzduhul, și toate împreună ne cer viață mai evlavioasă, milă și iudurare mai multă, iertare și dragoste mai curată și mai înțeleghătoare.

Focul sfânt al credinței, izvorul de lumină și de putere al neamului nostru, să nu fie înăbușit de nici un fel de strălucire înșelătoare a culturilor străine: aceasta e taina vieții tuturor.

Inchinători strămoșeștilor obiceiuri, înțâmpinăm pe toți cei ce serbează sfintele Paști, cu vorbele care nu se pot înstrăina de sufletele dreptcredincioșilor, și le zicem cu nădejdi de mai bine:

Hristos a 'nviat!

Aspecte nouă

În judiciosul articol «Apararea ortodoxiei» din numerele 23-24 ale acestui ziar se rezevă cu justificată satisfacție participarea tot intensă a intelectualilor laici la apărarea patrimoniului creștin și ortodox față de curentul «materialist și raționalist» — zice autorul, — față de lăfăria inconștienți și a lipsei de orientare, cum și a unor meschine răutăți, care pare că fac parte din un sistem intenționat, din câteva publicații periodice și cotidiane, — zic eu.

Într-o conferință relevam și eu cu satisfacție sporirea acestor apărători ai ortodoxiei, citind un șir întreg de nume cunoscute. Hristos Domnului, sînt încă destul, și șirul lor pare a porni să crească. Conferințe ca aceea a lui Nichifor Crainic la Fundația Carol sînt mai mult decât oricînd proprii a recruta noi apărători ai ortodoxiei, noi luptători în slujba lui Hristos. Astfel de puneri la punct, expuse în forme superioare, sînt proorii să miște inimă, să deschidă ochii și să pună Biblia în mîna multor intelectuali.

Dar, nu de recrutarea din rândurile numerelor cunoscute vreau să vorbesc aici. Jos în vîltoarea lumii laice am întrezărit simptomele, în două cazuri, ale unei întoarceri spre veșnicul ideal al Mîntuitorului.

Telegraful Român și a câștigat un nou colaborator.

În sine un fapt banal. Dar acest nou colaborator este din lumea laică, avocat magistrat și... poet liric, cu două volume apărute, volume pline de accente duioase de dragoste. E dl I. A. de Lemeny din Brașov. Poetul nu-și părăsește lira; dar, își găsește noua l orientare, îndrumându-se spre poezia religioasă și își găsește cuib în foaia Telegrafului. Versurile sale

nădușala, și a stat o vreme așa. Apoi s'a acoperit iar, s'a dat să se așternă pe lucrul înaintea. Tocmai atunci trecea solgăbirul.

«Ce l' s'o fi 'mpărut, că omul și-a pus pălăria tocmai atunci și s'a întors cu satele spre dănsul. Nămai ce răcnește: — «Moi, ala prostule». — Și l' face semn cu pipa.

«Adămuș pune sapa în ecuzur și vine la marginea drumului. Alți oameni de mai departe se opresc din lucru, la răcnetul solgăbirului, — unul stău locului, alții se mai apropie, cu sfială. Și stău morți.

— Moi, tu de ce pus clopu și tors spate la mine? — Măria ta, nu te-am văzut.

— Da de ce scos clopu și stat așa nainte?

— Măria ta, am scos pălăria că m'am rugat lui Dumnezeu.

— Rugat la Dumnezeu? Moi, nu la Dumnezeu se rugat tu, — se rugat la mine! Scoate clop și se rugat la mine, anzi tu!

«Scoate omul pălăria și uită d'o vorbă ca asta, aduse dreapta și-și făcu cruce.

— Moi, de ce tu făcut cruce? Vrei ridem la mine?

«Solgăbirul întoarse pipa și plesni pe om peste cap.

«Adămuș se uită uluit, și cum l'o fi venit, aduse mîna iar, și-și mai făcu o cruce.

religioase: «Ad astra» și mai ales «Excelșior» sînt frământările altui suflet, decât care răsună în cele două volume la ferestrele iubitei. Acest nou suflet se năzuiește «să lase noroiul greu al humii». El vrea «minciunilor otrăvitoare, căntă-le, copii prohodul», el vrea să «sfășiați, cu mîinile amîndouă, a nelcrederei cortină», el vrea «să ridicăm altar credinții, cîntînd în cor cu heruvimii», el vrea «să trecem marea necredinții, în spre lagunele iubirii, spre țările fîgăduinții». El vrea în sfîrșit: excelșior!

Mai sus, spre culmi, mai sus, într'una,
În crugul cerului cu stele...
Ne vom scaldă în ploii de raze
Și vom renăște toți în ele...

Ne vom trezi atunci în raiul
Acestui glob, ca pe un astru,
Și-a' sufletul va da năvală
Potopul cerului albastru...

Aceste frânturi sufletești nu mai alcătuiesc un fapt banal. Ele sunt o chemare spre căutare a adevărului veșnic și a frumuseții sufletești, cum zice Petrov.

Pentru numărul de Paști poetul se străduiește a găsi o formă superioară pentru o poezie: «Iuvierie.» Și e nefericit că sufletul omesc e atât de nemernic de nu poate revărsa dintr'odată, frumusețea divină a minunii învierii Mîntuitorului, în versuri corăspunzătoare de strălucite...

O simptomatice nefericire!
Alt caz.

Deunăzi am cerceat pe bunul meu prieten, farmacistul Terțiu din Feldioara. Și l-am aflat, spre surpriza mea, citind sf. Scriptură! E fapt banal? În chilița de lângă farmacie, în haina de lucru, între două rețete, farmacistul, cită... dar nu cită, ci înghiță, devoră cu aviditate pe... prorocul Iezechiel... Arătându mi mirarea, mi-a mărturisit că a citit Biblia de-arîndul, că va citi o neînterupt până la sfîrșit și că găsește o nebanalitate și rară plăcere în lectura ei. Abia găsi destule cuvinte de admirație pentru frumusețile sfintei cărți. Regretă însă că trebuie să utilizeze o ediție nemțească, — ce e drept admirabil ilustrată — deoarece nu găsește să cumpere Biblia în limba română.

E caracteristic și dureros totodată.

În lumea noastră laică zac atâtea suflete care ar primi cu bucurie sublimul adevăr etic al legii lui Hristos, dacă li l-ar da cineva. Singuri, anevoie îl pot găsi. Li trebuie o îndrumare sigură și discretă. Conferința ca aceea a I. P. Stîniștilui nostru Mitropolit pentru studenții din Cluj, sau ca a lui N. Crainic la Fundația Carol sînt îmboldiri vii, — dar ele trebuie permanentizate. Conferințari ca P. Cuv. Sa A. h. I. Scriban, p. r. Galaction, Dr. I. Lupaș, S. Măhediniț etc. ar sparge ghița.

* O publicăm în Foaia Nruului de față. Red.

— No, vîșat eu pe tine, așteptat numai! — turbă burdăful, și cu pași îndesați se depărta. «Nu trecu mult și doi haiduci — așa le zicea pe atunci la jandarmi — veniră să ridice pe om.

«În fața puternicului stătu acum Adămuș, între cele două cătane, în cancelarie.

— No, acum vedem to ce-i cu tine.

«La o poruncă a solgăbirului, unul din haiduci aduse o tavă și l' culcară cu sila pe om.

«I au tras la spate până ce au obosit amîndoi. Iar solgăbirul nu știa ce e cu omul asta. A încremenit, a leșinat, a murit? — Un gemet n'a scos, — abia dacă s'a auzit o scărînire de dinți, — poate și asta numai o părere. Dar cămașa omului se vîpșise de sînge.

— Lăsați l' acum, — zise solgăbirul, — și omul se ridică, încet cu greu.

«Se îndreaptă, stătu o clipă în picioare, fără să se clatine, — apoi aduse mîna și își făcu o cruce.

«Solgăbirul sări cu înțepat.

— No, asta e ceva ne mai auzit! — strigă pe limba lui. — Să l' legați numai decît! Să l' legați cot la cot!

«Un haiduc țegă fuga să aducă o frînghie. Celăl strînsese ca în clește mîna stîngă a omului; — dar cu dreapta, încet, liniștit, Adămuș își făcu iar o cruce.

Pentru masele largi ale lumii intelectuale ni trebuie o propagandă acasă. O bibliotecă aleasă cu scrieri selecționate; o bibliografie a autorilor și scrierilor de recomandat, împărțită cu mîna largă pretutindeni.

Dar, mai presus de toate, Biblia; o ediție frumoasă și elegant tipărită, ilustrată, și o ediție ieftină tot ilustrată pentru popor. Și fiindcă nu putem aștepta până va fi revizuită și până se va stabili definitiv textul ei, și până atunci este necesară o retipărire a ediției sf. Sinod, din partea Institutului biblic.

Pr. I. P. Luda.

Congresul Asociației Creștine a Femeilor Române

La îndemnul ocrotitoare a tuturor lucrurilor bune a Majestații Sale Regina Maria, încă înainte cu 5 ani s'a înființat sub înaltul Său patronaj «Asociația Creștină a Femeilor Române» a cărei membre sînt toate doamnelor din înalta societate românească cu Dna Maria N. Filipescu văduva regretatului marelui român și marelui bărbat de stat Nicolae Filipescu, ca prezidență.

Scopul acestei societăți este:

«Să contribuie la dezvoltarea spirituală și la educația fizică, intelectuală și morală a tineretului feminin.

«Să l' ajute să și întocmească o viață demnă de pîldele Domnului nostru Isus Christos, potrivit învățăturii Bisericii Ortodoxe, respectînd și fiind în plină armonie cu celelalte confesiuni creștine.

«Să l' pregătească pentru menirea lui în noua așezare a vieții sociale de azi.

«Să l' unească cu gândul și fapta în serviciul apropiat».

Opera începută de Asociație în acest scop a luat tot mai mult avînt în toate instituțiile sale: Restaurant, Cămin de studențe și funcționare, Școală Industrială, Colonii de vară, cercuri de educație și cursuri, la care s'a adăugat anul acesta un cămin pentru străine, așa încît prin ele s'au perindat 2247 de fete și femei din toate categoriile sale: ucenice și lucrătoare, vînzătoare, funcționare, studențe, eleve și fete fără ocupație.

Această Asociație a aflat de bine a-și ținea anul acesta congresul în orașul nostru.

Spre acest scop au sosit în Dumineca Floriilor din mîine 100 membre ale Asociației, fiind găzduite în internatul Asociației.

Sosirea Alteței Sale Principesa Ileana

În aceeași zi la ora 11 a. m. a sosit A. S. Principesa Ileana.

La gară erau prezente toate autoritățile civile și militare. Muzica a întonat Imnul Regal,

«Îl țeseau solgăbirul ochii ca niște ochi de rac fier și li erau reșit de, — spunea Adămuș mai târziu, — ori care altul ar fi înlemnit de groază; — dar el nu mai simțea nimic din ale spaimii, ci li venea oarecum ceva cald dela inimă, ceva liniștitor de ori ce înfricoșare, sigur de sine, tare de credință și de împăcare, hotărât la orice și la toate, — și până să vină haiducul celăl, iar își mai făcu o cruce.

«Acum îl opucă de mîna solgăbirului. Îl apucă și li ținu până ce l' văzu legat cot la cot, și apoi el însuși, cu mîinile, cu pumnii, cu tot ce putu apuca împrejur, îl lovi, îl stăci, peste cap, peste față, peste umeri...

«Din cot mișcînd cu greu mîna, Adămuș făcu în aer, cît putu, semnul crucii.

— Legați l' de mîini, proștorii, legați l' bine, de pumni, de degete! — urlă solgăbirul. Și haiducii legară pe Adămuș fedeleș.

«Îl plesni acum furiosul peste față și se rîni la dănsul.

— No, mai facem și așa cruce dacă putem! Adămuș ridică ochii la cer, apoi aduse capul și făcu cu el — semnul crucii.

«Tot sîngele era acum în fața solgăbirului. Pipa li căzu la pămînt și se sparsă. Semn rău.

După primirea onorurilor A. S. urmată de toate autoritățile a venit în biserică noastră catedrală, întâmpinată fiind de I. P. S. Sfințitul mitropolitul nostru Nicolae cu crucea și cu evanghelia.

Tocmai se începuse predica pe care o rostea profesorul Academiei teologice N. Colan, ascultată cu multă atenție de A. S. Regală și de toți cei prezenți.

După terminarea sf. liturghii s'a ținut un Te-Deum.

După ieșirea din biserică A. S. a făcut vizită I. P. S. Sfințitului nostru Mitropolit Nicolae.

Festivalul

La ora 6 d. a. elevele ocrotite de asociație au dat un interesant festival în sala teatrului orașenesc. Dăoara Liliana Iliescu profesoara conducătoare a elevelor excursioniste a ținut o frumoasă cuvântare de deschidere. A urmat apoi o șezătoare, cântări, recitări etc.

Un public foarte numeros a luat parte la acest festival în frunte cu Alteța Sa Regală Principesa Ileana și I. P. S. Sa Mitropolitul.

Ședința congresului

Luni la ora 4 d. a. a avut loc în sala cea mare a prefecturii ședința congresului.

În prezidiu era A. S. Principesa Ileana, având de dreapta pe I. P. S. Sa Mitropolitul și reprezentantul Ministerului de Instrucție, în spectolul I. Bratu, iar la stânga pe dna Catinca Bărsanu și prefectul Boiu.

I. P. S. Sa a deschis congresul prin o frumoasă vorbire pe care o publicăm în resumat:

Alteța Regală! Onorat Public!

Hotărârea Asociației creștine a femeilor române de a-și ține congresul în orașul nostru, pe noi ne-a adus în oarecare nedumerire, pentru că cunoșteam prea puțin această societate, nu cunoșteam organizația, scopul, și activitatea pe care o desfășoară ea. Astăzi când a 2 a zi avem fericitatea de a primi această societate în mijlocul nostru și după ce ne-a fost dată posibilitatea de a face cunoștință mai de aproape, ne-am convins, că ea e o societate, care cu un avânt puternic, luptă pentru regenerarea poporului prin credință și morală. Ea face și răspunde tot ceea ce s'a patruns de duhul evangheliei lui Hristos. Ea dă adăpost atâtor fete, îndrumându-le pe căile cele drepte ale vieții. Prin coloniile ei, prin întreprinderile ei săvârșește o operă măreață.

Deci ne vedem obligați a face călduroase mulțumiri acestei societăți pentru marea operă de binefacere ce-o săvârșește pentru neamul nostru și ne bucură atât de mult, văzând interesele ei de această operă chiar în orașul nostru domnița ILEANA, care se ajută atât în mijlocul nostru. (Aplauze îndelungate)

Dinastia noastră fainică și prin aceasta tinde să se identifice cu viața și aspirațiile noastre românești.

«Mai ridică odată mâna, — tremură cu ea în aer, — tremură din genunchi, — apoi deodată se prăbuși cu foaia la pământ.

«O clipă haiducii așteptară să se ridice, apoi văzând că nu se mișcă, se repeziră înspăimântați.

«Ii ridicară, moale, și i lătinseră pe canapea. Ochii deschisi, s'încolși, nu mai vedeau, buzele vinete nu mai tremurau...

«Pe Adamuș l-au deslegat oamenii cari stătuseră îngroziți pe afară, în vreme ce haiducii înnebuniți alergară după ajutor.

«Ajutorul a fost zadarnic. Solgăbătrăul era mort ca toți morții.

«Iar Adamuș, când s'a văzut deslegat și afară, — cu evlavie și a mai făcut o cruce, cea din urmă, — și doar numai în sinea lui și-a zis atâta: — Iertă Dumnezeu!

— Apoi vedeți, — spuse unchiul Axinte, — este vorba aceea care zice: — «Să nu dea Dumnezeu românului atâta cât poate să rabde»... D'apoi mai este și o altă vorbă...»

Lăud gazetele, le mai răvăși o clipă, — apoi le strânse grămadă, le așeză tacticos una peste alta și apăsă mâna ca o încheiere, peste ele:

— Adică ce credeți dumneavoastră, că Dumnezeu bate cu băta?...»

stre românești. Și ca să arăt, ce efect au asemena identifiări cu credința obștei, vă aduc un fapt petrecut în anul trecut: Acu's vre-o 2—3 ani venise Majestatea Sa Regele nostru, a cărui sănătate s'o întărească bunul Dumnezeu spre binele și folosul nostru, în orașul nostru, unde la niște rugăcini de sara făcută în catedrala metropolitană l-am văzut cu toții plecându-și genunchii într-o intimă rugăciune, iar a 2-a zi vine la mine o delegație de 4 oameni să ceară preot zicând unul dintre ei, vai Doamne ce văzu l'aseară, Regele nostru în genunchi și eu nu m'am sovedit de 4 ani. Bucurte mare am celții și pe fețele fetelor noastre, văzând pe tînăra Domnița Ileana în mijlocul lor, preocupată și ea de aceleași gânduri ca și ele cari o iubesc atât de mult.

Iată pentru ce mă văd obligat să aduc în numele tuturor mulțumiri Domniței Ileana pentru aceasta operă străbătută de duhul lui Hristos.

În numele societății noastre din acest oraș, în numele autorităților acestui oraș, am onoarea să felicit această asociație și dorind să ducă la izbândă această operă, rog pe bunul Dumnezeu să binecuvinteze această operă stăndu-le în ajutor

Cu aceasta declar ședința de deschisă.

În cuvinte alese Dnul Inspector Bratu salută în numele Dnului Ministrul Congresul.

A urmat apoi Dăoara Secretară Generală Christina Calizi, care în mod clar și cu multă căldură ne-a vorbit despre scopurile mărețe ale Asociației întru a da tinerii generații de fete o sănătoasă directivă.

Dăoara profesoară Iliescu a dezvoltat cu multă gingașie tema: Ceeace credința poate să aducă în viața unui intelectual; iar profesorul Academiei teologice Gr. Cristescu a vorbit cu avânt despre iubirea creștină lămurită lângă crucea Mântuitorului.

La propunerea D-nei C. Bărsanu, Congresul a decis cu mare însufiețire a se trimite câte o telegramă omagială Majestaților Lor Rege și Regina.

La ora 5 și 1/2 a ridicat înalt Prea Sfinția Sa ședința; iar la ore 6 și 1/2, toate membrele au luat parte la denia împreună cu meditațiune religioasă.

La Săliște

Marti în 14 Aprilie membrele Congresului în frunte cu Principesa Ileana, au cercetat frunța comună Săliște conduse de Prefectul Boiu de unde s'au reîntors la ora 5 d. a.

Plecarea din Sibiu

În aceeași zi la ora 6 și 40 Alteța Sa Principesa a părăsit orașul nostru, fiind petrecută până la gară de șefii tuturor autorităților în frunte cu înalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul, Comandantul de Corp General Cihoschi, Prefectul Boiu și de un select public sibian, cu deosebire multe doamne.

Membrele societății au mai rămas în Sibiu până Vineri dimineața, vizitând muzeele și toate instituțiile culturale din orașul nostru, zisând în fiecare seară la denile și meditațiunile religioase din Catedrală.

Din activitatea preoției

— Dare de seamă despre conferința preotească a tractului Cohalm, ținută la Draos și Ticuș. —

Preoția ortodoxă a tractului Cohalm, în dorul de a veni cât mai mult în ajutorul dezvoltării sentimentului religios în popor, a hotărât încă în anul 1924 ca adunarea generală a 3 a și o-10 a primăvara, totdeauna pe sate. Mulți se temeau de această hotărâre sperîndu-se, de greutățile drumului, mai ales la Ticușul român, unde nu era tren. Totuși, întreaga preoție a rămas solidară, și la Ticușul român s'a prezentat în număr complet, ceea ce alături la oraș nu se prea întâmplă. Fiind Ticușul român parohie mică și contaminată de poezii, sosirea preoției tractuale, în frunte cu protopopul Emilian Stoica, a atras țărânela din Crahalm și alte sate învecinate, la Ticușul român. Biserica arhiplină. Conferințele preoției și conferințele pentru popor au decurs cu bun rezultat.

Însufiețirea rămasă din prilejul serbărilor dela Ticuș a adus în anul acesta (în 28 și 29 Martie) preoția la adunarea generală din Draos.

Draosul este situat la periferia județului Târnava-mare (în jud. Odorhei), dar preoția

s'a prezentat și de astădată în număr frumos. Iși era mai mare dragul să vezi cum coborau căruțele cu preoții satelor de pe toate drumurile ce duc spre Draos, dornici de a se consfălui spre a promova prosperarea moralității în poporul nostru.

În Draos, imediat după sosire, se deschide ședința de protopopul E. Stoica, care vorbește despre primul sinod ecumenic și sf. Atanasie, după ce înainte s'a ținut serviciu divin.

A vorbit în biserică preotul E. Gheaja despre taina pocăinței, îndemnând lumea a-și grîbi sufletul și a-l spăla cu baia mărturisirii.

Iși țin apoi în școală disertațiile preoții:

1. A. Ștefan: *Mijloacele prin care s'ar putea întări și lăși ortodoxia la popoarele noastre*, stăruind pentru o literatură religioasă care să apropie bisericele, după ce se vor cunoaște temeinic, schimb de studenți între biserici, universități populare etc.

2. D. Bucur-Crișalma: *Mijloacele și modalitatea de organizare a preoției din Ardeal din punct de vedere social, economic și politic*, stăruind ca a) să se mențină organizația A. Șaguna, dar să aibă mai strînsă legătură cu periferiile. Preoția tractuală să-și aibă casina ei, în casele protopopiei sau alt loc; b) pe teren economic: Preoția să-și facă o bancă a ei, cu un capital de cel puțin 1 milion lei, care să fructifice și fondul de asigurări al preoților și fondul de pensuni, să înființeze o fabrică de ornate bisericești, rechizite de servicii, tipografie, să finanțeze o fabrică de lumină, cinematograf cu filme religioase morale, să colaboreze preoția la ziarele sale; c) pe teren politic: preoția să facă politică a poporului; politica de partid înveinează.

3. Preot. J. Cîrlei-Archita: *«Cum s'ar putea încheia rîndurile preoției ca să poată lăsa conducerea spirituală și morală a neamului nostru»* cerând mai multă iubire între preoți. Conferințele preoției sînt cel mai bun mijloc de încheiere a preoției.

4. Preot. P. Pinteș-Cața în: *«Cît nouă pastorală»* propune mai multă curățenie în și afară de biserică, cîntarea generală în biserică, ca o contra armă pentru sectari, introducerea serbărilor hramurilor, rugă din Banat, — ca serbări religioase cu țîrg de icoane și rechize, și ornate de servicii, jocuri, masă comună fără beuturi alcoolice.

Discuțiile pornite după citirea fiecărei disertații au arătat că de mult s'a însufiețit preoția în munca pastorală.

Luându-se masa comună, cu mîncări de post, s'au continuat discuțiile. După masă se face de președinte raport despre activitatea despărțământului și a cîrcurilor religioase.

Se începe apoi serviciul vecerniei cu mărturisirea preoților și a credincioșilor din Draos. La vecernie predică părintele Jer. Boza Stena, despre înnoirea omului prin mărturisire și întărirea cu sînta împărtășire, cu Hristos.

Preoții bătrîni mărturisesc pe preoți și popor. La ora 8 seara se continuă conferința preotească, citindu-se rapoartele despre activitatea fiilor preoți. Discuțiile s'au sfârșit la ora 10 seara.

În ziua următoare, Duminecă, 29 Martie, la sunetul clopotelor bisericii din Draos, preoția în corpore, urmată de mult popor, intră în biserică la sînta liturgie. Predică protopopul E. Stoica despre însemnătatea împărtășirii.

După serviciu divin comunicîndu-se preoția și poporul, preoția continuă ședința, iar după masă se țin conferințe populare de protopopul E. Stoica și D. Bucur. Protopopul Stoica vorbește aproape o oră despre influința bisericii strămoșești în judecata și viața poporului nostru. D. Bucur vorbește despre «Case zidite pe năsip», arătînd că pentru a ne putea ține viața ca neam și a ne feri de moartea ce au pătîit oite populare, ne trebuie: păstrarea credinței ortodoxe, munca înțeleaptă, fiecare la postul lui, sinceritate, cruțare, iubirea așezămintelor, legilor și obiceiurilor bune din bătrîni...

Poporul a fost mulțumit de cele auzite și văzute; iar preoții, întăriți în suflete, s'au înapoiat fiecare în parohia sa.

Pr. Dionisie Bucur, secret. desp.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

INFORMAȚIUNI

Hristos a nviat! Urâm cititorilor și colaboratorilor noștri să petreacă marea sărbătoare a Învierii Domnului cu mulțumire și pace.

Nămurul cel mai apropiat al ziarului nostru apare Vineri în 24 April.

Colonizări. Guvernul țării, pentru a întări granițele, face colonizări și înființează sate românești pe la margini în Dobrogea, Ardeal și Banat. Colonizătorii îi se distribuie din pământul rămas disponibil în urma aplicării reformei agrare. Hotărârea guvernului este dintr-o parte mai bună. Granițele noastre întărite vor avea darul să mai înfrâne visurile de recuceriri ale «bunilor» noștri vecini biruiți în război.

Telefonia fără fir în școli. Dl. ministru al comunicațiilor, A. Văitoianu, a alcătuit proiectul de lege pentru instalarea stațiilor de telegrafie fără fir și introducerea radiotelefoniei. Venite rezultate din radiotelefonie se vor întrebuința pentru introducerea instalațiilor la toate școlile din țară.

Propaganda românească peste hotare. Dna Alexandrina Cantacuzino, președinta Micii antante feministe, a plecat peste hotare pentru o mai înțeleaptă întregire a eperii oficiale de propagandă națională în străinătate. Primul popas s'a făcut la Geneva, unde dna Cantacuzino a vorbit în aula palatului Ligii Națiunilor despre drepturile țării românești în cadrul tratatelor de pace. Pentru marele public dsa a conferențiat în o sală de conferințe locală. Duminecă, dna Cantacuzino a vorbit la Paris, inaugurând ciclul de prelegeri «Despre România și drepturile ei». În 15 l. c. președinta Micii antante feministe s'a imbarcat pe transatlanticul «La France» pentru America. Dsa e invitată, ca reprezentantă a orientului feminist al Europei, în congresul internațional al femeii, ce se ține în lunie la Washington, și la care vor lua parte reprezentantele tuturor organizațiilor de luptă pentru emanciparea politică a femeii. Folosind prilejul acesta, dna Cantacuzino va organiza — cu sprijinul asociațiilor române din America — o activă propagandă în marile centre din Statele Unite și Canada.

† Maria Crișan n. Roșca, văduva regretatului profesor seminarist Ioan Crișan, și una dintre cele mai distinse puteri ale Reuniunii noastre de muzică de pe timpul maestrului G. Dima, a răposat Joi, în 9 April a. c. în etate de 60 de ani, în Cluj. Rămășițele pământești ale decedatei s'au înmormântat, din capela cimitirului strada Avram Iancu, Sâmbătă în 11 April. Odihnească în pace!

Congresul din Stockholm al alianței Bisericii creștine. Se ține în August 19—31. Unul din secretarii Comitetului Central a spus despre importanța acestui Congres: Dușmanii Societății Îndeamnă masele să se atașeze la Socialiști, cari făgăduiesc înfrățirea popoarelor prin programul lor. Dar înfrățirea nu se poate realiza decât prin Isus, care ne-a arătat că lumea încrește și lăsașu familiei fiilor lui Dumnezeu Tatăl ceresc iar nici decum un teren de luptă și de rivalități între oameni.

De ce au fost Sfinții sfinți? Pentru că ei s'au dovedit curajoși, când curajul înseamnă prețu vieții, și erau plini de răbdare, când alți oameni o perduseră de tot, și renunțau la tot, când totul li se oferise, și tăceau când alții vorbeau, și erau plini de iubire, când alții erau plini de ură.

Acestea sunt motivele. E atât de simplu, — atunci și în vecii vecilor.

† Petru Samărghitan, paroh ortodox român în Cucerdea română, în urma unui accident a decedat în ziua de 7 April 1925 la ora 5 p. m. în etate de 75 ani, după 53 ani de preoție. Rămășițele pământești ale defunctului s'au așezat spre veșnică odihnă Joi în 9 April 1925 la ora 2 p. m. în cimitirul bisericii ortodoxe române din Cucerdea română. Fic-țarina ușoară și memoria binecuvântată!

Moștele columbace și-au făcut apariția în județul Caraș-Severin. Ministerul de domenii, pentru a preîntâmpina pagubele produse de această insectă primejdioasă, a trimis comenșorilor, unde a băntuit în trecut, instrucțiuni necesare.

† Romul Nestor. Corpul profesorului dela Institutul teologic și școala normală ort. rom. din Arad, cu profundă durere aduce la cunoștință, că **Romul Nestor**, presbiter, profesor titular definitiv, deputat sinodal, a înecat din viață Miercuri, la 8 April a. c., în al 61-lea an al etății și al 34-lea al activității sale pe teren bisericesc și școlar. Prohodul s'a oficiat Vineri, în 10 April, la ora 10 s. m., în catedrală, de unde osemintele adormitului în Domnul au fost transportate și așezate spre odihnă veșnică în cimitirul de sus din Arad. Odihnească în pace!

Premieră la Teatrul național din București. Lucrarea poemului dramatic **Isus**, de dl. N. Iorga, s'a reprezentat în ziua oară în seara de 8 l. c. la Teatrul național din capitală. Noua piesă, în 5 tablouri, a neobositului autor este scrisă — după darile de seamă ale presei — în genul misterelelor religioase din evul mediu. Spre deosebire de scriitorii apusei, opera dlui N. Iorga n'aduce personalitatea Mântuitorului nici un moment în scenă; personajele dramei însă, toate sunt obsedate și înviorate la gândul sosirii unui Messia. Teatrul național a dat un cadru mare, desfășurării acestei opere, al cărei autor a fost aclamat frenetic de publicul imens. A fost un spectacol care onorează prima noastră scenă și care — scrie un confrate — va înălța toate sufletele, smulgându-ne o clipă din eternele adulerii ale dramaturgiei moderne.

Un rabin despre Isus. Rabinul Stefan S. Weiss din Newyork a spus, într-o cuvântare: Isus nu e o ființă, care s'a pogorât din cer, ci ființa care aparține înălțimilor cerești. El nu e un Dumnezeu, care a umblat pe pământ ca om, ci ființa omenească în care s'a sălășluit Dumnezeu. N'a fost un Dumnezeu trăind omenește, ci omul care a trăit dumezește. N'a fost ființa, care să-și dea viața ca alții să trăiască, ci omul care a dus o astfel de viață. Încât oamenii să nu mai moară. Să nu uitați că El este al nostru (vorbea către Evrei) și noi am putea fi ai Lui, în di și în adevăr. Nouă ne aparține, nu numai Bisericii Sale, însă El omul, Evreul și procul. Între noi și El și între El și creștinism există distanțe cari trebuie înghițite.

În vederea zilei de 15 Mai. Comitetul central al Asociației pentru lit. română și cultura poporului român, în urma unui concluz din sesiunea dela 2 April, roagă membrii săi și toate despărțimintele să dea atenția cuvenită zilei de sărbătoare dela 15 Mai, zicându-le:

Aranjați în centrul despărțământului un **festival**, după prânz sau seara, la care să ia parte, pe lângă tineretul școlar și pe lângă intelectuali din localitate, și țărâșime și meseriași — ca toate clasele sociale, ca și la 15 Mai 1848, să se simtă una. — Atârâna dela deosebnicele aranjamentelor ca aceste manifestări să nu fie numai sevăbări făcute la comandă, ci prilejuri de înțelegere mare sufletească. Notăm cu bucurie și mulțumire, că «Universitatea liberă» din București, dorind ca și în această zi memorabilă să colaboreze cu «Asociațiunea», trimite în 36 orase ale noastre conferențieri speciali. Orașele respective vor fi anunțate deosebit. Rugându-Vă să puneți toată înima la aranjarea acestei sărbători, veți cere totodată și binevoitorul concurs al diferitelor autorități: bisericești, civile, militare și îndeosebi al celor școlare.

Ar putea face și alte primării. Primarul dela Oradea Mare de Coriolan Bucico, a obținut înscrierea în bugetul comunal a sumei de 15 mii lei, drept subvenție a universității populare din Valeni de Munte de sub conducerea dlui prof. N. Iorga.

Poșta și cărciumele. Factorii dela poștele unor districte rurale obișnuiesc să profite de cărciumile pe unde trec în serviciul lor și să se «răcorească» sau «încăzească», — după vreme, — cu un ciocan două, sau mai multe, de rachiu. A doua zi adresându-se plâng, că scrisorile și ziarele întârzie, ori s'au pierdut... Cărciumarii trebuie opriți prin lege d'a servii alcool unul funcționar al statului în timp de serviciu.

Nou județ. S'a ținut zilele acestea în Oravița o adunare, la care au participat intelectuali din localitate și împrejurime, precum și numeroși țărâni, spre a interveni la guvern pentru înființarea unui județ cu reședința în Oravița. Adunarea a fost deschisă și prezidată de p. prot. Virgil Mustă. După mai multe cuvântări, toate de frunțăși bănațeni, s'a ales o comisiune de 25 persoane, care să alcătuească un memoriu cu datele statistice necesare, pentru a fi supus unei nouă adunări și a fi apoi prezentat parlamentului și guvernului.

Secție pedagogică. În vederea pregătirii profesorilor pentru școlile normale și gimnaziale rurale, se înființează în mod provizoriu în București o secție pedagogică universitară alipită pe lângă Universitate, în care sânt primiți prin concurs pe fiecare an câte 60 de învățători și institutori cari au funcționat în învățământ cel puțin 3 ani. Învățătorii și institutorii cari aspiră să intre în această secție, vor face mai întâi un an pregătire de completare a liceului, urmând cursuri special instituite, după care vor trece examenul de absolvire a liceului. Învățătorii și institutorii admiși prin concurs, în anul pregătirii la speciei pedagogice universitare, sânt considerați ca deșșăși din oficiu la aceeași secție. Ei vor primi în tot timpul studiilor lea încreșă cu toate accesoriile, dela catedrele unde sânt titulari. Suplinitorii lor vor fi numiți și plătiți de minister. Diploma de absolvire de liceu conferă învțătorilor și institutorilor dreptul de a se înscrie ca studenți la universitate, însă numai la facultățile de litere și științe. Acești studenți vor urma pe lângă cursurile prevăzute în programul fiecărei facultăți și alte cursuri speciale, în vederea pregătirii lor ca profesori la școlile normale și gimnaziale rurale. Pentru practica pedagogică a studenților secției pedagogice universitare, ei vor fi obligați a urma cursurile seminarului pedagogic universitar, secția normală.

Propagandă antireligioasă. Un raport oficial se ocupă cu situația de azi a Rusiei sovietice. Despre propaganda antireligioasă se spun următoarele: Pe tărâmul cultural-educativ se face o puternică agitație împotriva religiei creștine. Lupta pentru a salva masele de superstițiile de veacuri, a infiltra în rândurile populației științele elementare ale legilor naturii și a trizi mintea hipnotizată prin superstiții religioase, înlocuindu-le cu o critică religioasă conștientă, este anunțată în mod oficial la întruniri dese ce se fac pe la sate. Se țin țărânilor lecții despre istoria religiei, proveniența creștinismului, învățăturile lui Hristos, superstițiile populare în legătură cu respectarea crucii, icoanelor, moaștelor etc. Dacă se găsește pe ici pe colo oameni slabi cari dau crezare lectorilor antireligioși, majoritatea zdrobitoare a țărânilor nici nu vrea să audă și este contra comuniștilor evrei, cari li au jefuit bisericile și le pletind taxe mari pentru fiecare serviciu divin ce nu se poate oficia fără o autorizațiune specială a comitetului executiv regional.

Conservator. În Oradea-Mare a luat ființă un conservator de muzică și artă dramatică. Noua instituție, care va trece în proprietatea comunei, are următoarele secții: teoria și compoziție, instrumentație, canto, litughie, secția dramatică și pedagogică.

Cardinal în — România. Un ziar unguresc din Cluj afirmă, că papa va nun l în curând un cardinal pentru Ardeal. Cel mai potrivit ar fi — după același ziar — episcopul romano-catolic Mejtáh (!) dela Alba Iulia.

Scumpirea călătoriilor cu trenul. Începând cu 1 Mai 1925, tariful căilor ferate române se urcă cu 30 la sută, atât pentru călători, cât și pentru bagaje și mărfuri. Se speră că prin noua urcare se va putea acoperi, în cursul anului, pierderea de 1200 milioane suferită până acum.

Examenele pentru absolvirea liceelor. În vederea modului de absolvire a liceului, de până acum, ministerul instrucțiunii a fixat pentru ziua de 4 Mai o sesiune excepțională de examene, ce vor fi date după vechiul regulament. Aceste examene se țin în fiecare reședință de inspector școlar respectiv. Pentru absolvirea cursului inferior nu se admit examene de capacitate sau absolvire, absolvenții cursului inferior urmând a depune un examen de admitere, la intrarea în cursul superior, conform noului regulament al bacalaureatului.

Invitare. Corul de bărbai bisericesc al plugarilor din Ocna-de-Jos (Sibului) aranjază un Concert împreună cu producție teatrală Luni în 20 April 1925 (a doua zi de Pași) în restaurantul «Herman». Începutul la ora 8 seară.

ȘTIRI LOCALE

Teatrul. În 21 și 24 April o echipă a teatrului național din București, sub conducerea maestrului **Ar. Dimitriadu**, va reprezenta piesele **Taifun** și **Fat frumos** de Horia Fortună, două mari succese de pe scena teatrului național din capitală, în care artistul Dimitriadu, cu-

moscut și sibienilor, și-a relevat earăș toată strălucirea artei sale dramatice. Bilete se vând la librăria Foii Poporului din strada Mitropoliei.

Colonelul Bădescu, comandantul Regimentului de casă, fiind mutat ca șef de stat major al Diviziei de Oradea mare, părăsește Sibiu în ziua de 21 April 1925 cu trenul de 7 seară. Din cauza împrejurărilor de serviciu și a sărbătorilor neavând posibilitatea să viziteze personal pe toți prietenii și cunoștinții din Sibiu, Dsa ne roagă a fi interpret al scuzelor sale pentru toți acei cără care n'a putut să și îndepărtească această placută datorie a-i asigura de sentimentele sale cele mai bune, a le prezenta salutarile sale cele mai cordiale, păstrându-le cele mai bune amintiri.

Societatea română de înmormântare din Sibiu a plătit dela 1 Ianuarie până la 31 Martie 1925 ajutoarele de înmormântare după următorii membrii d-cedați: 1. George Nicodan, econom în Jina (inscris în secțiile I și III) 1232 lei. 2. Maria Bogorin din Sibiu (inscrisă în secția I) 500 lei. 3. Marina Tincu din Râșnari (secția I) 344 lei. 4. Iudita Secula din Oadea-mare (sec. I-IV) 3890 lei. 5. Nicolae Rotariu din Sibiu (sec. I-IV) 3760 lei. 6. Ilie Comănescu din Sibiu (sec. I-IV) 3748 lei. 7. Livia Petrișor, soție de preot din Gușterita (sec. I-IV) 4000 lei. Elena Blaju din Oporo, jud. Ot (sec. I-IV) 3724 lei. 9. Gheorghe Tordășianu din Gușterita (sec. I-IV) 3720 lei. 10. Nicolae Pinciu din Sibiu (secția I) 331 lei. Suma ajutoarelor plătite în primele trei luni ale anului 1925 este de 25,249 lei.

Casieria societății.

Reuniunea proprietarilor de case din Sibiu va ține adunarea generală în sala primăriei din Sibiu Joi, la 23 April 1925 la ora 18 cu următoarea ordine de zi: 1. Darea de seamă desore anul 1924. 2. Raport despre cassa în anul 1924. 3. Raportul comisiei de casă. 4. Bugetul anului 1925 și sporierea cotizațiilor. 5. Prelegere ținută de dl profesor Buchholzer. 6. Alegerea comitetului. 7. Comunicări și propuneri.

Conducerea Reuniunii.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Câteva întrebări. A apărut broșura (de 164 pagini): *Se întredă mintea sănătoasă...*, câteva întrebări foarte îndreptățite, pentru minoritarii și conștienții noștri, de Dr. H. P. Petrescu. Din cuprins: S'a vrut sau nu s'a vrut desnaționalizarea «naționalităților» din Austro-Ungaria (mărturisiri autentice). — Cum s'a otrăvit opinia publică. — Pentru ce au căzut. — Dela răboșii de porci la răboșii de oameni. — La izvorul rețel. — Europeana care se deșteaptă. — etc. Sibiu, 1925. Preț 30 lei.

M. Eminescu - Poezii. (Biblioteca Semăntor Arad, Nr. 23-25.) În anii de răboi și în cei urmați acestora, operele autorilor noștri clasici au dispărut aproape cu desăvârșire din vitrinele și din magazzele librărilor din țară. Românii din teritoriile aliate, căutau zadarnic la librării operele care însemnau până azi piscurile scriiturii noastre. Aceste împrejurări au îndemnat Biblioteca Semăntorului din Arad să publice, într-o ediție ieftină și la îndemâna tuturor, poeziile lui Eminescu. O nouă ediție apărută zilele acestea este cea mai completă între cele apărute până în prezent. Se poate comanda dela Librăria Diecezană din Arad. Preț 20 lei.

Varietăți

— Indrumări și sfaturi —

Lămâia ca leac. Limonada, așadar apa în care s'a stors zeama de lămâie, vindecă bube și alină fierbințeala și frigurile, pricinuind asudare, răcorind și curățind sângele. Chiar și negeli (negeli) pier, dacă se țin îmboljiți timp îndelungat, cu felii de lămâie. Imboljeala se va repeta de 3 sau 4 ori. Spre a conțeni scurgerea sângelui din nas, n'avem decât să improșcăm în nări, cu pompa (proasca) de sticlă, multă proaspăt de lămâie, care ajută mai todeauna.

Prăsierea și cultura răchitelor de împletit. Împletitul de coșuri, lese, gratii, corfe ș. a. este o măiestrie ușoară și bănoasă, care în timpul mai nou a luat puternic avânt spre înaintare. Sânt la noi în aproape fiecare hotar, destule terenuri care, sădite în regulă cu răchite

de împletit, ar forma un izvor de câștig bine-venit și dănuitor. În contra vitelor nu rămâne decât să ocrotim răchitele, tinere și îmbătrânite, prin un gard, fie și numai de lăstari, așezați în 2-3 rânduri.

Răchitele (răchile, răchii) de împletit cer pământ umed și măr răvan, puțin, lucrat cât mai adânc cu hărlitul și mânos din firea sa. Întăietate se cuvine terenului glod și gras din vecinătatea râurilor sau pâraielor. Pământul acru și mărșit nu le prieste.

Între soiurile frunțate de împletit se numără răchita de corfe (bot. Salix viminalis), răchita roșie sau purpurie, (b. Salix purpurea) și răchita cascică (b. S. caspica), care se împacă și cu terenul ascăios și bogat în nășip.

La prăsiere ne servim de sâde subțiri de vre-o 30 cm. lungi. Astfel se numesc bucățile ce dobândim prin tăierea ramurilor puternice de un an, așadar tinere și vo-nice. Coșorul sau alt tăș să fie cât mai ager. Mult mai spornice sânt foarfecile de pomi sau de vie. Dacă tale ca briciul, cu atât mai bine.

Pământul ar trebui rigoat sau desfundat la adâncimea de 1/2 m. = 50 cm. cel puțin; altcum răchitele încep după 5-6 ani a se potolci.

Săditul se îndepărtește cu ajutorul unui țărșu (pocumb) cam lung, neted și subțiat în-spre vârf, sădele se vor înfige în gârșie țărșului până oblu cu fața săpăturii sau cu 2-3 cm. mai puțin. Uide terenul este expus la inundații, sădele trebuie înfipite costis în-spre cursul apei. Deosebit griji vom purta, nu cumva sădele să vină de a'ntoarsele, cu mugurii îndreptați în jos. Tărșna dimprejurul sădelor se va infunda bine cu țărșul și apoi cu piciorul, spre a veni cu sădele în nemijlocită atingere; altcum se prind în silă sau dau greș. Isprăvind cu săditul, firește în rânduri paralele, se toarnă apă în sîroaie, câte 1 l. lângă fiecare sadă. De pătarea în lung și lat să fie de 70-100 cm.

Cultura mai departe se mărginește la scormonirea în 2-3 rânduri a pământului și stăpîrea b'ruienilor. Începând cu anul al 3, plantele se reslătesc și încep a îmbrânci buruienile de așa, că prășitul (săpatul) devine de prisos. Forfecate fiind toamna, nu departe de pământ, în fiecare an sau la 2 ani odată, răchitele odrălesc cu îmbelsugare și produc nuele lungi, oabie, vânoase și d'n belsug. Dacă însă s'ar fi amănând forfecarea până ce a căldura și dacă se foarfecă prea sus, sau rămân întregi, cionturile (co'orele) ră-mase ușor îmbăncesc sau se uscă. Recolta nuelelor începe toamna în al 3-lea an. D. C.

Cunoașterea peștilor proaspeți. În oscibire de cei aievea proaspeți, cari au urechi (branzii) roșii și ochi strălucitori, plini și bulbucași, peștii stătuți au ochii înfundăți, urechi de coloare mai deslăși și răspândesc miros greu.

Cercarea făinii. Se la un pumn de făină, se strânge bine și apoi se pune pe masă. Dacă se ține deolată, e semn, că e curată; dacă însă se resfiră, e semn că cuprinde materii străine.

Scrobirea fețelor de perină. Spre a împiedeca ieșirea penelor sau pufului, se aplică săpun alb sau cir de făină. Un mijloc mult mai sigur și dănuitor este tractarea cu un lichid asfel pregătit: Se topește cu încetul ceară, în care se toarnă, mestecând bărbătește, leșie tare de săpun și apoi apă fierbinte. În acest amestec se afundă fețele și se pun la uscat fără a le fi stors. După ce s'au uscat, se pun în apă rece, mestecată cu 1/2%, vitriol (acid sulfuric). După 1/2 oră, fețele se scot și se clătesc în apă curată, apoi se storp pe jumătate și se calcă cu fierul înfierbântat.

Parcelele aurite murdare și icoanele zugrăvite în ulei se pot curăți cu ajutorul unui petec moale și curat de în sau și mai bine cu un burete de șters, înmuiat în apă, în care s'a fost pus spiri de țiprig (salmiac), 2 linguri pentru 1 litru de apă. Spălarea se reînnoiește până ce murdăria apare temeinic înlăturată.

Am sosit la Librăria Arhidiecezană

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noutăți literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii, medicale, pedagogice, economice, poezii; diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminul, Semăntorului, Scriitorilor români, Steana, Placăra, Clipe de scriitor, Scriitorii celebri, Fol volante, Pagini alese din scrierilor români. Biblioteca Universală, Lumea copiilor Steana copiilor, Astra nouă, Biblioteca clasică, Biblioteca inimii, Biblioteca Energia.

Mulțumită publică

Societatea ortodoxă națională a femeilor române secția Sibiu, exprimă pe această cale cele mai vii mulțumiri corului Școlii normale «A. Șugana», de sub conducerea prof. T. Popovici, conferențiarului Dr. Horia P. Petrescu pentru concursul dat la reușita festivalului și desp. Sibiu al «Asociației» și secției Sibiu a «Asociației generale a profesorilor secundari» pentru sprijinul dat precum și tuturor celor ce au binevoit a dăru și suprasolvi cu ocaziunea festivalului religios aranjat în 5 Aprilie a. c. Venitul curat al Festivalului a fost de Lei 7270, din care sumă se vor procura alături și daruri de sf. Paști pe seama săracilor, și bolnavilor din spitale și azile.

Suprasolviri au făcut:

1000 Lei: I. P. S. A. Mitropolit Nicolae. 500 Lei: Grupul «Crucea roșie a Tinerimii» dela liceul de fete din Sibiu. 200 Lei: I. Fioașu sen. Câte 100 Lei: Dr. O. Russu, Dr. N. Comșu, Dr. I. Hoadrea, Dr. I. Beu, P. Morușcu, Dr. L. Popovici, Dr. I. Stroia, Dr. L. Borcia, E. Doboiu, E. Verzariu, I. N. dovecanu. Câte 60 Lei: M. Bălan, Dr. I. Iancu, M. Jintea, Dr. G. Cristescu. Câte 50 Lei: T. Popovici, V. Lapedatu, A. Dr. Măcelar, V. Popovici, N. Colan, Dr. G. Preda, Dr. V. Simu. Câte 40 Lei: C. Bărsan, I. Neagoe, Dr. N. Cristea, Dr. H. Petrescu, Ing. Andrea, I. Stefla, I. Bănciu, A. Odor, Dr. E. Roșca, V. Dr. Cristea, Dr. E. Andrea, Dr. C. Popa, E. Todoran. 31 Lei: V. Nistor. Câte 30 Lei: Dr. Ch. Bănda, I. Vătășan, I. Baltazar, Dr. V. Bologa, L. Dr. Fruma, A. Borcea. 25 Lei: I. Lapedatu. Câte 20 Lei: I. Rebegea, G. Maior, E. Cioran, P. Simion, I. Marian, E. Măgeanu, N. Băltărețu, E. Porsche, E. Orleanu. 10 Lei: I. Lăpădătescu, și alții cari ni-au scăpat din vedere din cauza aglomerății dela casă. **Comitetul.**

Act de recunoștință

Adunarea generală a institutului de credit și economii «Albina» din Sibiu a binevoit a vota din cvota de binefacere un ajutor de 4000 Lei «Reuniunii culturale naționale a meseriașilor români din Sibiu».

Pentru acest dar generos exprimăm sincera mulțumită a Reuniunii.

Sibiu, 15 April 1925.

Pentru comitet:

Nicolae Colan,
prezident.

Stefan Duca,
secretar.

(47) 1-3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de protopresbiter al tractului nou înființat, al Târnavai-mari, se publică concurs în termen de 30 de zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele prevăzute în normele din vigoare pentru protopresbiter, precum și jumătate din venitele fasonate la coala B. din parohia centrală Ibașfalău cu filia Hoghial, jumătate din porțiunea canonică pusă în vedere în urma aplicării reformei agrare.

2. Jumătate din stolele legale.

3. Integritatea congruei dela stat.

Reflecții la acest post sânt poștifi a-și înainta cererile lor instruite conform dispozițiilor în vigoare la P. V. Consistor Arhidiecezan în termenul indicat mai sus.

Concursul înaintat după acest termen nu se vor lua în considerare.

Ibașfalău, din ședința comitetului protopresbiterial ținută la 4 Decembrie 1924.

Ioan Lupean,
notar.

Emanuil Fleșeriu,
adm. protopopesc.

Ad Nr. 11,217-1924.

Se aproabă.

Sibiu, din ședința consistorială plenară, ținută la 6 April 1925.

Consistorul arhidiecezan.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare

Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale Dni Ioan Meșianu, arhiepiscop și mitropolit.

Preț 10 lei 30 lei plus porto postal 5 lei.

.....și lucrul principal a fost, că mama a cumpărat încă în ultimul moment

„VERITABIL FRANCK“ adaus de cafea cu Morîșca de cafea

căci altfel ni s'ar fi stricat toată serbarea. În rândul trecut, ne-am lăsat convinse și am cumpărat o imitațiune cu un ambalagiu mult asemănător, după spusele comerciantului „tot atât de bună, dar mai efînă“. — Dar numai odată și pentru totdeauna. — În viitor nu va mai intra în casă, decât exclusiv „VERITABILUL“ cu numele **FRANCK** și cu Morîșca de cafea, ca marcă de fabrică.

(45) 1—1

„ALBINA“, institut de credit și de economii, Sibiu

Prospect de emisiune

În baza hotărârii adunării generale a acționarilor institutului de credit și de economii „ALBINA“, ținută la 21 Martie a. c. în Sibiu, subsemnatul Consiliu de administrație deschide prin aceasta subscripție pentru o nouă emisune de acțiuni, în scopul sporirii capitalului societății dela Lei 25.000.000— până la Lei 50.000.000—.

Noua emisiune se face în următoarele condițiuni:

1. Acționarii vechi au dreptul să opteze, cel mai târziu până la 31 Maiu 1925 după fiecare acțiune veche a Lei 500— câte o acțiune nouă, cu prețul de Lei 500—.

2. Prețul acțiunilor se va vărsa conform § 9 din statute în 4 rate și anume:

30% = Lei 150— de acțiune la subscripție,
20% = „ 100— „ „ până la 31 August 1925.
30% = „ 150— „ „ „ 30 Septembrie 1925.
20% = „ 100— „ „ „ 30 Noiembrie 1925.

Față de acționarii, cari nu vor achita vărsămintele la termen, se vor aplica dispozițiunile § 10 din statute.

3. Acționarii, cari vor face vărsămintele în rate, vor beneficia de 12% dobândă pentru anul 1925, și vor avea să plătească 16% după ratele restante; iar acționarii, cari vor vărsa până la 30 Iunie 1925 valoarea integrală a acțiunilor, vor beneficia de întreg dividendul anului 1925.

4. Acțiunile rămase nesemnate de vechii acționari, se vor vinde și la neacționari în condițiunile, ce le va fixa Consiliul de administrație.

5. Ca locuri de subscripție și vărsămintele se designează Centrala Sibiu și Filialele: Brașov, București, Cluj, Dicio-Sănmărtin, Lugoj, Mediaș Târgul-Murăș și Timișoara.

6. Pentru anunțare la emisiune să se folosească declarațiunea anexată acestui prospect.

(48) 1—1

Sibiu, 3 Aprilie 1925.

Consiliul de administrație.

Nr. 117—1925 prot.

(42) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Mucunoorf, protopresbiteratul Cohalmului, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 de zile dela cea dintâi apariție a concursului în Telegraful Român.

Retribuțiile împreunate cu această funcțiune sânt, pe lângă congrua dela stat, următoarele:

1. Casă parohială cu grajd, șură, pivniță și grădină de circa 800 st. □.

2. 5 jugăre 400 st. □ clejic.

3. dela fiecare membru luat în lista sinodală câte 1 ferdelă grâu, 1 ferdelă porumb și 1 ferdelă ovăș (aproximativ câte 60 ferdelle din fiecare soi).

4. Stola obișnuită în parohie.

Reflecții îndreptățite la acest post sânt poftite să și trimită petițiile provăzute cu documentele necesare în termen subsemnatului și să se prezinte și în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Cohalm, la 24 Martie 1925.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu comitetul parohial din Mucunoorf.

Emilian Stoica,
protopop.

Nr. 129/1925

(33) 3—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante Gaunoasa cu filiile Ciulpez și Curtini, din protopopiatul Hunedoara, cu termen de 30 zile dela întâia apariție în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post de paroh sânt:

a) Pământ arător și grădină 15 jug. cad.

b) Câte 2 măsurii de cucuruz netărmît de fiecare familie din fila Cutni.

c) Salariul de paroh dela stat.

Cerile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Hunedorii, în termenul indicat, și candidații se vor prezenta în vreo Duminică sau sâmbătoare în st. biserică, spre a fi cunoscuți de popor.

Hunedoara, 10 Martie 1925.

Oficiul protopopesc român în înțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Vasile Oană
adm. protopopesc.

Reclama este
sufletul comerțului

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

De vânzare

50 acțiuni Albina-Sibiu

Informațiuni la Administrația foalei

În editura Comisiunii administrative a tipografiei arhiepiscopale a apărut:

istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal
în secolul XVIII

de

Silviu Dragomir,

profesor universitar, membru al Academiei Române.

Vol. I.

Cu 150 documente anexate.

Prețul 50 Lei.

La Biblioteca Arhiepiscopală în Sibiu, se află de vânzare următoarele cărți, aparute în Editura „Fundatiunii I. V. Sococ“ din București:

Prof. Dr. Dubois: „Educația prin sine însuși“ (Rostul vieții)	Lei 10
Mircea Florian: „Arta de a suferi“ (Trepentile sufletese)	„ 14
Cebes, 500 a. Chr.: „Imaginea vieții omenești“	„ 3
Corneliu D. Ionescu: „Pentru mici și mari“ (Distractiv)	„ 5
La Fontaine: „Fabule“, vol. I și vol. II	„ 12
S. O. Marden: „Puterea cugetării“ (Isbânda și fericirea sânt în puterea noastră. Teama paralizăază puterea interioară. Otăvirea mintală produsă de gândurile false)	„ 8
Charles Wagner: „Viața cumpătată“ (Gândirea cumpătată. Trufia și simplitatea în relațiile sociale)	„ 10
G. D. Scrabă: „Vasile Conta“ (Studiu filozofic)	„ 10
N. Iorga: „Mihail Kogălniceanu“	„ 12
Marcu Antoniu: „Cugetări asupra vieții“	„ 4
Alexandru Pelimon: „1821“ (Roman Ist.)	„ 8
G. D. Scrabă: „Ion Eliade Rădulescu“	„ 20
E. I. V. Sococ: „Dela naștere la moarte“ (Nașterea. Anii dinții. Vârsta copilăriei. Tinerețea. Maturitatea. Bătrânețea. Moartea)	„ 20
Gr. Teodosiu: „Cîrplit de pășare“ (Cântec și jocuri de copii)	„ 10
Alexandrina Demetrescu: „Abecedar“ pentru învățarea limbii franceze (Ilustrat)	„ 6
Mircea Florian: „Rostul și utilitatea filozofiei“ (Filozofia ne învață ca să trăim, liberăză individul. Spiritul și simțul filozofic)	„ 10
Epictet: „Purtarea în viață“	„ 4
Mircea Florian: „Îndrumare în filozofie“	„ 35
Emil I. V. Sococ: „Ca să fim om“	„ 10
Prof. Dr. Dubois: „Psychonevrozele și tratamentul lor moral“	„ 60
Comandele se execută numai contra Ramburs.	

Editura și tiparul Tipografiei arhiepiscopale